

In augustus verscheen in ICT&Health onderstaand interview met Annet Dam, huisarts bij Huisartsenpraktijk Het Bolwerk in Franeker, over de komst van PGO's.

'Ik ben een groot voorstander van eigen regie patiënten'

Annet Dam is twintig jaar huisarts en heeft altijd belangstelling gehad voor ICT. Niet voor de 'knopjes en de kabels' zoals ze het zelf uitdrukt, maar wel voor de praktische toepassingen in de zorg. Zo maakte ze tien jaar geleden al gebruik van een app van haar toenmalige HIS-leverancier, in een tijd dat dit helemaal niet gebruikelijk was. "Daarmee kon je destijds al meetwaarden digitaal doorgeven, terwijl de patiënt inzage had in vrijwel het gehele dossier."

Eenvoudig uitwisselen

Dat zorgverleners gegevens eenvoudig moeten kunnen uitwisselen, is voor de huisarts in het Friese Franeker een vanzelfsprekendheid. Alleen zo kun je immers goede zorg leveren. Maar hoe wenselijk ook, in de praktijk verloopt dat nog vaak gebrekkig. "Met sommige klinieken verloopt de uitwisseling van gegevens nog via een USB-stick. Als ik bloeduitslagen van één van mijn patiënten moet opvragen in het ziekenhuis in Leeuwarden, is dat een heel gedoe, waar allerlei administratie

bij komt kijken. Maar al te vaak moeten we het bloedonderzoek opnieuw doen, louter en alleen omdat de gegevens niet kunnen worden gedeeld. Zonde van de tijd en het geld.”

Om aan die situatie een einde te maken, is Dam betrokken bij het Regionaal Informatievoorzieningsoverleg Noord-Nederland (RIVO-Noord). Binnen dit netwerk werken zorgbestuurders en -professionals uit de provincies Drenthe, Friesland en Groningen samen op het gebied van informatievoorziening in de zorg. “Eenheid van taal voor de eerste en tweede lijn is daarbij van groot belang”, benadrukt ze.

Centrale rol huisarts

Naast deelname aan het RIVO is Dam actief betrokken bij de koppeling van haar HIS aan de persoonlijke gezondheidsomgevingen. Een PGO is een online omgeving – een app of site – waar patiënten zelf hun gezondheidsgegevens beheren en delen.

Een groeiend aantal huisartsen, GGZ-instellingen, ziekenhuizen en zelfstandige klinieken kan de eigen ICT-systemen inmiddels verbinden met PGO's van patiënten. Dit gebeurt volgens de MedMij-standaard voor het veilig en betrouwbaar uitwisselen van gezondheidsgegevens tussen patiënt en zorgprofessionals. Landelijk begint de koppeling met PGO's bij de huisartsen, vanwege hun centrale rol in de Nederlandse gezondheidszorg. Op afzienbare termijn moet 96 procent van de huisartspraktijken beschikken over een 'MedMij-stekker'.

Aanvulling op portaal

Dam vindt de PGO's een mooie aanvulling op het patiëntportaal. “Een portaal biedt veel mogelijkheden, maar het is wel één-op-één communicatie. Het gaat alleen over het contact tussen jouw praktijk en jouw patiënt. Als een patiënt in het ziekenhuis is geweest, weet deze vaak eerder wat er aan de hand is dan ik. Patiënten gaan ervan uit dat al die gegevens worden gedeeld, maar dat is niet zo. Ik moet er soms naar vragen bij de patiënt zelf en die weet natuurlijk lang niet altijd hoe het precies zit. Andersom is het precies hetzelfde. De medisch specialist in het ziekenhuis weet niet wat ik weet.”

Een PGO biedt hiervoor een oplossing. Dam: “In een PGO kan de patiënt de gegevens van alle zorgverleners verzamelen, zodat hij of zij ze kan delen met iedereen die daarvoor toestemming krijgt. Dat zou mijn werk een stuk

makkelijker maken en de zorg beter, omdat je dan zeker weet dat je op het juiste moment over de juiste gegevens beschikt.”

Een belangrijk aspect van een PGO vindt Dam dat de patiënt de regie heeft en zelf kan bepalen welke gegevens met wie worden gedeeld. “Ik ben daar een groot voorstander van. Omdat gezondheid in mijn visie in principe de verantwoordelijkheid is van mensen zelf. Wij als zorgverleners kunnen op verzoek hulp bieden, maar alleen als de patiënt dat wil. Hierbij is een goed overzicht echter wel een voorwaarde. Wij hebben in onze praktijk patiënten die onder behandeling zijn van meerdere specialisten, een diëtist, een fysiotherapeut en nog een aantal zorgverleners. Houd dan maar eens het overzicht. Wij moeten dat regelen, maar dat gaat gebrekkig. De patiënt zou dat zelf moeten kunnen doen, op een overzichtelijke manier, zonder dat je erin verdrinkt.”

Digitale vaardigheden

Overigens geldt dit alles alleen voor patiënten die over voldoende digitale en gezondheidsvaardigheden beschikken. “Dat is natuurlijk lang niet bij iedereen het geval, maar als je niet kunt of niet wilt omgaan met een PGO, geen enkel probleem. Dan doen we het gewoon op de ouderwetse manier. Als maar een deel van mijn patiënten een PGO zou gebruiken, zou dat al een hele stap vooruit zijn.”

“Het regelen van de koppeling met de PGO’s is eenvoudig”, stelt Dam collega’s gerust. “Het is een kwestie van een paar handtekeningen zetten en toestemming geven, daarna gaat het allemaal vanzelf. Nu is het zaak om te kijken of de PGO’s gaan lopen. Ik heb daar alle vertrouwen in, want de mogelijkheden zijn enorm. Natuurlijk zijn er nog kinderziekten te overwinnen, het is voor patiënten bijvoorbeeld soms wat lastig om in te loggen bij een nieuwe PGO. Maar als die kinderziekten zijn overwonnen, gaat dit zeker een succes worden.”

Het is volgens Dam wel van belang dat een PGO ook zorgverleners meerwaarde biedt. “Maar zoals ik dat nu zie, is dat zeker het geval. We beschikken straks over alle uitslagen van onderzoeken, mits de patiënt daarmee instemt natuurlijk. Ik denk dat we er allemaal gebaat zijn bij een PGO.”